

แนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

แนวทางการดำเนินงานของกรมปศุสัตว์

๑) การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์

กรมปศุสัตว์ได้มอบหมายให้กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ และ กองสารวัตรและกักกัน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยแบ่งดังนี้

๑.๑ กองสารวัตรและกักกันสัตว์ รับผิดชอบงานด้านการบังคับใช้กฎหมายกับผู้กระทำความผิด ได้แก่ การรับเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษ การดำเนินคดี โดยมีกองสารวัตรและกักกัน สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและอำเภอ และด่านกักกันสัตว์ทั่วประเทศ เป็นผู้ดำเนินการ

๑.๒ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ รับผิดชอบงานการใช้กฎหมายด้านการส่งเสริมการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ได้แก่ การออกประกาศ หรือ กฎระเบียบต่างๆ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ การแก้ไขปัญหาสัตว์ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรจัดสวัสดิภาพสัตว์ และสถานสงเคราะห์สัตว์

๒) การให้บริการทางการแพทย์

กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการให้บริการทางการแพทย์โดยการจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ในส่วนกลาง จำนวน ๑ แห่ง ที่ศูนย์ราชการกรมปศุสัตว์ ปทุมธานี และสถานพยาบาลสัตว์ประจำอำเภอในส่วนภูมิภาคอีกปีละ ๒๐ แห่ง (อำเภอ) เพื่อให้การบำบัดรักษาสัตว์ที่ถูกทารุณกรรมหรือสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ การทำหมันสัตว์จรจัด และการบำบัดรักษาสัตว์เมื่อเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ โดยมีกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ สำนักงานปศุสัตว์เขต สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดและอำเภอ เป็นผู้ดำเนินการในแต่ละพื้นที่

๓) การแก้ไขปัญหาสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ

เนื่องจากการเพิ่มจำนวนของสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาสัตว์ถูกทารุณกรรม ปัญหาการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ปัญหาการเกิดโรคระบาด ปัญหาการรักษาความสะอาด ปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ ปัญหาสัตว์ทำร้ายประชาชน จนมีประชาชนบาดเจ็บและเสียชีวิต และยังเป็นภาระงบประมาณของประเทศ ดังนั้นจึงมีแนวทางดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนี้

๓.๑ การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ ซึ่งขณะนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการสำรวจแล้ว

๓.๒ การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลจำนวนสถานสงเคราะห์สัตว์ ในแต่ละจังหวัด ซึ่งกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการได้ขอให้สำนักงานปศุสัตว์เขตและจังหวัดดำเนินการอยู่ปีละ ๒ ครั้ง

๓.๓ การผ่าตัดทำหมัน เพื่อควบคุมจำนวนสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ เช่น ในวัด โรงเรียน ชุมชน และ สถานสงเคราะห์สัตว์ โดยมีเป้าหมายต้องผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวเพศเมียที่ไม่มีเจ้าของให้ได้จำนวนร้อยละ ๗๐ จึงจะสามารถลดจำนวนสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของได้

๓.๔ การบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ ซึ่งมีโทษปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท อย่างจริงจังโดยขอให้ปศุสัตว์เขตและจังหวัด หาหลักฐานการกระทำความผิด และถ้าพบขอให้ร้องทุกข์กล่าวโทษทันที

๓.๕ การสนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรจัดสวัสดิภาพสัตว์และสถานสงเคราะห์สัตว์ ให้ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายกับกรมปศุสัตว์ ซึ่งกรมปศุสัตว์จะได้ขอตั้งงบประมาณในปี ๒๕๖๓ ให้จังหวัดจัดหา เวชภัณฑ์เพื่อใช้ดูแลและบำบัดรักษาโรคให้สถานสงเคราะห์สัตว์ แห่งละ ๒๕,๐๐๐ บาท

๓.๖ การปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ให้มีบทบัญญัติเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยร่วมจัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... กับคณะกรรมการพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้มีการบังคับให้เจ้าของสัตว์ต้องขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และให้มีระบบการเก็บข้อมูลเดียวกัน ทั้งประเทศ ซึ่งถึงแม้จะไม่ทันการประชุมสภานิติบัญญัติชุดปัจจุบัน ก็คงเสนอในสภานิติบัญญัติชุดต่อไปและ ขณะนี้กรมปศุสัตว์ขอให้สำนักงานปศุสัตว์เขต จังหวัด และอำเภอ ประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจให้ประชาชน ทราบดีต่อไป

๓.๗ การสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบให้กับประชาชนกลุ่มต่างๆในเรื่องการ เลี้ยงสัตว์ให้เหมาะสม การคุมกำเนิด การจัดสวัสดิภาพสัตว์ การปล่อยสัตว์ให้พ้นจากการดูแลเป็นการกระทำความผิด กฎหมาย โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์และการร่วมมือกับองค์กรเอกชนต่างๆ

๓.๘ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔ แห่ง พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่มีเจ้าของที่ทำความเดือดร้อนให้ประชาชน

๔) การสนับสนุนการจัดตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์

๔.๑ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ได้ออกแบบสถานสงเคราะห์สัตว์ ต้นแบบ ขนาด ๓๐๐ ตัว และกำลังก่อสร้างที่อำเภอต๋อยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยกรมปศุสัตว์ได้สร้างถวาย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔.๒ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ได้จัดทำ (ร่าง) แนวทางการปฏิบัติที่ดี สำหรับสถานสงเคราะห์สัตว์ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยอยู่ในขั้นตอนการขอความคิดเห็นจากนักวิชาการ องค์กร เอกชนและผู้มีส่วนได้เสีย

๔.๓ กรมปศุสัตว์กำลังในระดัจังหวัด เทศบาล และองค์การปกครองส่วนตำบล

๑. การออกกฎหมายระดับรองหรือประกาศตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เนื่องจากในระยะแรกของการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้ซึ่งเป็นกฎหมายใหม่ ทำให้เกิดความล่าช้าโดยเฉพาะการประกาศเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ตามมาตรา ๒๒ กรมปศุสัตว์จึงได้มอบให้

รองอธิบดีจี้ระศักดิ์ ฯ มากำกับดูแลและเร่งรัดการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งขณะนี้มีความก้าวหน้าสามารถสรุปร่างประกาศการจัดสวัสดิภาพสัตว์ฉบับแรกแล้ว ซึ่งเป็นร่างที่วางกฎเกณฑ์การจัดสวัสดิภาพสัตว์ก่อน และจะมีการประกาศการจัดสวัสดิภาพสัตว์เป็นรายประเภท ชนิดสัตว์ ต่อไป

แต่จากการดำเนินการที่ผ่านมาแม้จะยังไม่มีประกาศเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ กรมปศุสัตว์ก็สามารถดำเนินการบังคับใช้กฎหมายที่มีผู้กระทำการทารุณกรรมสัตว์ หรือการเลี้ยงและดูแลสัตว์ให้ได้รับการทรมาน

๔. การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานในการดำเนินงานของสถานสงเคราะห์สัตว์เพื่อให้สถานสงเคราะห์สัตว์มีมาตรฐานโดยเฉพาะด้านสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งกำลังรอประกาศเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ก่อนจึงจะดำเนินการต่อไป